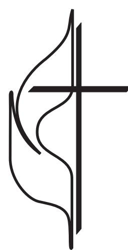
Nr. 4 (107) Oktoober-november-detsember 2012

EESTI METODISTI KIRIKU AJAKIRI

KODUTEEL

EMK tuli kokku SUUREL MAAL

Kuressaare 100
Tartu 10

Väikegrupitöö-pühapäev Tallinnas

NOORED TUNNISTAVAD: misjon seisneb teenimises ja olemises

Neli korda aastas ilmudes on ajakirjal paratamatult pigem kroonika roll ja võimalus teada anda rohkem asjust, mis juba tehtud, ja vähem sellest, mis alles teoksil. Aga tehtutki on tänavu olnud nii rohkesti, et taas kord on raske seda kõike ajakirja kaante vahele ära mahutada.

Nii vääriks märksa pikemat lugu näiteks Tartus ajalooliselt metodistide paradiisiks kutsutud paigas seisva kirikuhoone kümnes sünnipäev, kus toimetajalgi oli õnn ja rõõm 18. novembril osaleda. Veel üks sündmus, mida sain kogeda tänu Tallinna koguduse segakoori tublidele lauljatele, kes ise sellele rõõmupäevale sõitsid ja taas ka sõpru kaasa kutsusid. Võiksin kirjutada teelolekust ja kohapeal kogetust, lauldud lauludest, kuuldud kõnedest, olgu kantslist või pärast ühise kohvilauaosaduse ajal, pastor Priit Gregorios Tamme ja arhitekt Indrek Allmani meenutustest, heategevusmüügist ja kõigi Martade ustavusest, sünnipäevatordist ja kaunist kellahelinast. Loodan siiski, et siia veeru juurde ja esikaanele mahutatud pildid vähemalt osakese tolle sündmuse meeleolust lugejani toovad.

Kümme korda kümnendat sünnipäeva tähistati aga samal pühapäeval Kuressaares, kus 12. novembril (vkj 28. oktoobril) oli täitunud pühakoja pühitsemisest sada aastat. Olgu öeldud, et toona valminud ruum jäi kogudusele peagi kitsaks, mistõttu ehitati kirik 1921. aastal kolmandiku võrra pikemaks. Koguduse kasvataja ja laiendaja Martin Prikase sünnist aga möödus tänavu 19. novembril 135 aastat ning surmast 9. septembril 70 aastat (loe ka lk 7 ja 11).

Nagu Tartus ühiselt laulsime: "Tänu koguduse eest, andestava armu eest, rahu eest siin maisuses, rõõmu eest kord taevastes."

KÄRT JÄNES-KAPP

Pilte Tartu kirikuhoone 10. sünnipäevalt.

Indeks 78228 ISSN 1406-2291
Nr. 4 (107) 2012
Hind 3 eurot

SELLES NUMBRIS

Esikaanel: Tartu koguduse ministrant Jaak Ristioja ja Tallinna koguduse pühapäevakoolilapsed annavad kellalöömisega märku, et 18. novembri pidulik sünnipäevateenistus on lõppenud.
Foto: Koduteel

Väljaandja: EMK kirjastustoimkond
Narva mnt 51, 10152 Tallinn
Tel: 6688 479
e-post: koduteel@metodistikirik.ee
www.metodistikirik.ee/Koduteel

Toimetuse kolleegium: Anneli Klausson, Tarmo Lilleoja, Toomas Pajusoo, Priit Gregorios Tamm
Toimetaja: Kärt Jänes-Kapp
Kujundaja-küljendaja: Taimi Pärna
Kirjasaatjad: Imbi Herm (Rakvere), Arvi Lindmäe (Saaremaa), Irja Saksing (Kärsa ja Ahja)
LasteLaegas ja lastetöö uudised: Egle Hollman
NoorteNurk: Lemme Aulis

Tänu olgu Jumalale

"Tänu olgu Jumalale tema ütlemata suure anni eest!"

2Kr 9:15

Seistes uue kirikuaasta alguses, täname Jumalat Tema hoolitsuse ja kandmise eest peatselt mööduval 2012. aastal. Advendiaja pühapäevad juhatavad meid jõuluaega, mil meenutame koos kristliku maailmaga Jeesuse tulekut inimeste keskele.

Peatselt mööduv 2012. aasta oli Eesti Metodisti Kiriku jaoks hea majapidamise ja kümnise aasta. Kirikut ja kogudusi majandame hästi siis, kui kasutame meie kätte antud reaalseid ressursse heaperemehelikult ning otstarbekohaselt. Mida teha, kui vajadusi on rohkem kui vahendeid? Siis seisavad meil ees teatavad ümberarvestused, mis aitavad jätkusuutlikult majandada ka eelolevatel päevadel. See protsess on valuline. Näeme taolisi tendentse nii Euroopas, Eestis kui ka Ameerikas. Majandusliku tõusu aeg on meid harjutanud elama paremini ning iga kärbe näib tagasilangusena. See valu tuleb aga üle elada. EMK-s on veidi üle 1500 tunnistava liikme, kellest ilmselt mitte kõik ei anna kirikule kümnist. Kas selles olukorras on võimalik maksta korralikku palka 26 pastorile ning hoida korras 24 kirikut ja kogudusehoonet? Ilmselgelt mitte. Seisame põhimõtteliste otsuste künnisel.

Tänan Jumalat ja iga annetajat nii kodu- kui välismaalt, kes on andnud oma osa, aidates meil teenimis- ja misjoniprojekte finantseerida, elektriarveid tasuda, pühakodasid remontida ja ehitada ning pastoritele palka maksta. Viimased aastad on aga viinud kurvastava tõdemuseni, et välisabi osakaal kahaneb jätkuvalt ning kiiresti. Täna tuleb planeerida kiriku heaperemehelikku majandamist lähtuvalt nendest ressurssidest, mida siin kokku paneme. Kirikuvalitsus on algatanud majanduselu komisjoni kohtumised, kus on finantsküsimustega põhjalikult tegeletud. Kohalike annetuste osakaal on aastate lõikes kasvanud ja siinkohal tahan tänada igat annetajat! Lisaks mitmele muule kitsaskohale tõdeme, et EMK pastorite palgasüsteem ei ole osutunud jätkusuutlikuks, sest me ei suuda välisabi kahanedes samavõrra omaosalust suurendada. Kevadtalvisel pastorite osadus- ja õppepäeval pühendame ühe osa ajast diskussioonile palgasüsteemi tulevikuväljavaadetest. Kui iga metodist tooks kogu kümnise kogudusse, oleks majanduslik olukord tunduvalt parem, ent mitte niisugune, mis veel kõiki rahuldaks. Seetõttu tuleb tõsta silmad finantsidelt kõrgemale.

Usaldus Jeesuse vastu toob lootuse ja seesmise rahu. Algkoguduse päevist võime näha, et jüngrid, olles välispidise surve ja tagakiusu all, olid ometi täis väge, mis ei pärinenud neist endist. Nad palvetasid: "… Ja nüüd, Issand, vaata nende ähvarduste peale ja lase oma sulastel täie julgusega kõnelda sinu sõna, sirutades oma käe haigete parandamiseks ning tunnustähtede ja imetegude sündimiseks sinu püha sulase Jeesuse nime läbi." (Ap 4:29–30)

Siin ei ole ei oma jõuetuse ega välise lüüasaamise enesehalinat, siit leiame kindla soovi teha seda, mida Jeesus oli käskinud. Meie probleem peitub vahel selles, et oleme kaotanud innukuse täie julgusega kõnelda Jumala sõna, ja oleme olnud kartlikud sirutamaks oma käe haigete parandamiseks ning tunnustähtede ja imetegude sündimiseks Jeesuse nime läbi.

Ärgu ähmastagu ei ajaline distants Jeesuse päevadega ega meie kiriku väike liikmeskond ja finantside nappus meid järgimast seda kutsumust – julgusega kuulutada Jumala Sõna päästmiseks igaühele! Andku Jumal meile kogeda sama, mida kogesid usujulged jüngrid: "Ja nende palve järel kõikus paik, kus nad olid koos, ja nad kõik täideti Püha Vaimuga ja nad kõnelesid Jumala sõna julgesti." (Ap 4:31)

Metodistidena Eestimaal tahame kindlalt astuda nii apostlite kui ka John Wesley, Martin Prikase ja teiste usumeeste jälgedes ning sellega seoses kuulutame saabuva, 2013. aasta jüngerluse ja seesmise uuenemise aastaks. Andku Jumal igaühele sisemist uuenemist, saamaks jätkuvalt täidetud usu ja Püha Vaimuga, olemaks innukamad Jeesuse jüngrid Jumala kuningriigi laiendamisel Eestimaal ja maailmas.

Õnnistatud Kristuse tulemise ootusaega ja rahulikke saabuvaid jõulupühi!

TAAVI HOLLMAN
superintendent

Võtame eeskujuks ja teeme samuti

EMK tähistas 15. septembril Tapa kirikus oma 105. sünnipäeva.

Viis aastat tagasi tähistasime pidulikult ja rohkete külalistega Kuressaares oma kiriku 100. sünnipäeva. EMK 105. sünnipäeva kogunesime kirikuna tähistama Tapale, kuhu pidulisi oodati 15. septembri keskpäevaks. Tagantjärele seda suvelõpu laupäeva meenutades tärkab soe ja mõnus tunne – sünnipäevapidu oli südamlik, kodune ja tore. Mitte ehk nii pidulik ja suurejooneline nagu mõned aastad tagasi Kuressaares, mitte nii rohkete külalistega ja jagus seda ka üksnes üheks päevaks, aga seda enam andis see ehk meile endale võimaluse ja põhjuse nii tagasi kui ka edasi vaatamiseks.

Tapa kirik oli 15. septembril rahvast tulvil nii hommikuse ajalookonverentsi kui õhtuse tänuteenistuse ajal.

Ükski aastapäevakonverents ning tänujumalateenistus ei sünni kavandamiseta ja plaanimiseta, nii et suur tänu korraldajatele. Olid ju ette valmistatud ettekanded, slaidiprogrammid, filmilõigud, helilindid. Piibe Piirma oli kujundanud sünnipäevalogo ja tänuteenistuse kavalehe. Erilise hõngu andis päevale seegi, et kiriku arhiivimaterjalide hulgast oli välja otsitud üks ajalooline laulu017leht – “Laulud Eesti Metodisti Kiriku kaheksakümnendal juubelil 1987”, kust ka mõned laulud laulsime. Oma kava oli ära õppinud ülekirikuline ühendsegakoor. Ja küllap olid asja taas kord läbi mõelnud ka perenaised, kes piduliste kõhu toitlustamistelgis küllaga ja lausa kolm korda supi, salati, võileibade ja kookidega täitsid.

Fotod: Koduteel

EMK 105. sünnipäeva ajalookonverents algas Toomas Pajusoo ettekandega Karl Kuumast. Selle põhiosa leiab huviline juba eelmisest, aastapäevaks ilmunud Koduteel numbrist. Küll oli konverentsil pikemalt kui ajakirjas juttu näiteks sellest, miks ja kuidas Karl Kuum oma jutlustajategevuse pärast ikkagi vangi sattus. Kõige parema ülevaate sellest annab ilmselt järgmine, superintendent Taavi Hollmani vahendusel toimetusse jõudnud väljavõte (mille kirjaviisi oleme jätnud siinkohal suuresti muutmata) Eesti Piiskopliku Metodisti Kiriku Tapa koguduse protokolliraamatust. **Aleksander Kuum** on sellele väljavõttele omal ajal kirjutanud järgmised saatesõnad: “See mälestuskiri on siis minu isast [Karl Kuumast] Tapa koguduse protokolliraamatu esimese lehe peale kirjutatud, kui ta Tapalt ära Pärnu läks. Siit saate juba isegi mõne küsimuse peale vastust, mis teid huvitab. Ma püüan ka teiste peale vasta nii palju, kui seda suudan ...”

Tervitus- ja tänusõnad edastas ka Leev Kuum.

Mälestushetk Karl Kuuma haual.

MÄLESTUSKIRI

Piiskoplik Metodisti Kirik sai Tapa alevis 1912. a. asutud, üks aasta hiljem kui Kuressaare kogudus Saaremaal, mis 1911. a. sai asutud. Nii on siis Tapa kogudus esimine Eesti suurel maal.

12. veebr 1912. a. läksin mina, Karel Kuum W. Tähe juhatuse järele Peterburgi Dr J. A. Simonsi juure …

Dr Simons käis 3 korda Tapal sakramenti jagamas, siis aga jäeti kõik vaimulik talitus minu hooleks. Varsti peale selle algas ka raske tagakiusamine kohaliku luteri õpetaja poolt. Kohalik politsei ülevaataja tuli ja keelas koosolekud ära. Minu hing aga ei võinud sellega rahule jääda ja mina pidasin koosolekuid ikka edasi ja juhtisin kogudust. Tehti kaebtus ja saadeti Tapa Rahu-kohtusse, kus mulle 25 rubla trahvi ehk kaks nädalat aresti määrati. Mina saatsin kaebtuse Rakvere Rahu-kogusse edasi, kus ka mind vabaks mõisteti. Kõik see aeg pidasin aga koosolekuid edasi, kuid politsei ei võinud sellega leppida ja kaebas edasi Sinatisse. Aga ka seal mõisteti mind vabaks. Nüüd kaebas politsei uuesti Tapa Rahu-kohtusse, sealt edasi Rakvere Rahu-kogusse ja viimaks Sinatisse, kuid igal pool mõisteti mind vabaks. Ma pidasin kõik see aeg koosolekuid edasi. Jumal õnnistas tööd ka, ka kogudus kasvas vähe haaval. Nõnda läks edasi kuni suure maailma sõjani. Siis hakkas uus tagakiusamine. Tehti kaks protokolli. Esimene saadeti Tapa Rahu-kohtusse, kus mind õigeks mõisteti, aga teine saadeti ühes valekaebtustega kubernerile ja viimane mõistis mind ilma järele uurimata ja ilma kohtuta kolmeks kuuks aresti. Määratud kolm kuud istusin Paide arestimajas, kus mind Jumal õnnistas, varjas ja trööstis, aga mind viletsat ka tööriistana pruukis vangide seas. Ja siis ja nüüd võin ainult tänada Tema Püha nime.

Sel ajal, kui ma Paide arestimajas istusin, kaebas politsei Tapa Rahukohtus tühjaks mõistetud kaebtuse edasi Rakvere Rahu-kogusse, kus ma vangina ees käisin. Jällegi mõisteti mind seal vabaks ja politsei kaebas edasi Sinatisse. Nii oli siis minu asi kolmat korda Sinatisse antud, aga viimast vastust ei saanud enam kuulda, sest juba lükati ümber raudne Vene valitsus. "Ja nemad on kuningriigid ära võitnud," on öeldud Hebrea 11. peatükis. Varsti kutsuti peale seda mind Rakvere Rahu-kogusse ja anti luba vabalt Jumala Sõna kuulutada, Halleluuja! Tapa kogudus sai ametlikult kinnitatud 10. dets 1919. a. Rakvere-Paide Rahu-kogus. Sellega sai ta iseseisvaks koguduseks 35 täisliikmega.

Sellest ajast saadik on paljud sisemised ja välimised tormid püüdnud kogudust vapustada. Ta on pidanud palju vaeva ja viletsust läbi elama. Aga siiski on Jumal armuga aidanud seda "valu last" suuremaks ja tugevamaks kasvada ja on aidanud kõigist raskustest heldeste läbi.

1912. a. kuni 1921. a. 2. juulini (seega 9 aastat) olen Tapa kogudust Jumala armust juhatanud. Aasta Konverentsil (1921. a.) Haapsalus määrati [mind] Pärnu linna koguduse vanemaks. Tapa kogudus ühes Simuna haruga läheb Rakvere alla. Koguduse kooskäimine saab ikka, kui nad ise tahavad, minu majas olema, seni kui nad kord omale ruumi saavad. Jumal õnnistagu vend Karlsoni tööd siin, kes minu asemele jääb, ja mind seal Pärnus.

*

Karl Kuuma tegevusel peatus 105. aastapäeva konverentsil veel ka Olav Pärnamets, kelle konverentsiks kogutud materjal ulatus tema oma sõnul peaaegu poolesaja leheküljeni. Kõike seda teavet ei jõudnud ta ette kanda septembris ega mahuta me ühekorraga ka selle ajakirja kaante vahele. Küll kinnitab niisugune materjalihulk veel kord, et Karl Kuum oli võimekas mees ning elas ja töötas aktiivselt oma eesmärkide elluviimise nimel.

Toomas Pajusoo ajalookonverentsil Karl Kuumast ettekannet pidamas.

Pealelõunasse mahtus ka mälestushetk Karl Kuuma haual, kuhu jäid maha südamest tulnud palvesoovid, küünlad ja lillekimp. Eevi Uudeküll aga kõneles toimetajale, kuidas Karl Kuuma hauakivi tõttu jäi Tapa vana kalmistu ühel 1990. aastate alguse talvepäeval maatasa tegemata ... sest just see hauakivi osutus buldooserile üle jõu käivaks.

Konverentsil osalesid ka Karl Kuuma pojapoeg Leev Kuum ja pojapojapoeg Art Kuum. Oma lühikeses sõnavõtus avaldas Leev Kuum kahetsust, et mäletab nii vähe vanaisast, kelle surres ta oli üksnes kaheaastane. Nii kuulis temagi konverentsil vanaisast uusi asju ja avaldas ühtlasi tänu, et kogudus on seda teavet au sees hoidnud. Karl Kuuma järeltulijate ring on täna 43-liikmeline ja Leevi sõnul toob vähemasti jõuluaeg nad igal aastal kokku. "Karli ja Aleksandri vaimsus on meie peret hoidnud ..." kinnitas ta.

Tapa 100

Lisaks Karl Kuumale räägiti ajalookonverentsil veel ka Tapa koguduse ajaloost ja kauaaegsest pastorist Endel Rangist. Nagu ütles superintendent Taavi Hollman: "Täna võime peatuda ja vaadata neid teid, kus on käinud meie eelkäijad. Tänu, et oleme võinud üle Eesti kokku tulla Tapale, kus sada aastat tagasi algas metodistlik kuulutus."

Tapa koguduse praeguselt pastorilt Joel Rangilt kuulsime ja tema näidatud piltidelt nägime muu hulgas, kuidas Tapal käidi kaksteist aastat koos Karl Kuuma kodus ja veel ühes paigas praeguse haigla lähistel ning kuidas Tapa kirik ehitati valmis ühe aastaga ja pühitseti 17. augustil 1924. Joel Rang rääkis ka oma isast Endel Rangist, keda saime kuulda-näha 28 minuti pikkuses intervjuus, mis antud 2000. aasta jõulude eel.

Endel Rangi rolli oma elus meenutas ka praegu Tapal elav Lidia Žuravskaja, kes neli aastakümmet tagasi leidis Magadani kandis Jumala just Endel Rangi mõjul. "Ema palved saatsid Endli Siberisse, et üks hing saaks päästetud ..." jätkas õde Lidia oma emotsionaalses sõnavõtus ja lubas hilisemas jutuajamises oma kõnelemata jäänud mälestused Endel Rangist ajakirja jaoks kirja panna.

Õde Lidia Žuravskaja kõneles ajalookonverentsil oma isiklikest kokkupuudetest Endel Rangiga kaugel Siberis.

Siinkohal saame aga avaldada mälestused, mille on toimetusele saatnud **Raissa Beregovaja**, EMK liige aastast 1979 ja Sillamäe koguduse pastori Vladimir Beregovoi abikaasa. Alustanud kirjakohaga Hb 13:7 – "Pidage meeles oma juhatajaid, kes teile on rääkinud Jumala sõna; pidades silmas nende elukäigu lõppu, võtke eeskujuks nende usk!" – jätkab ta nii:

"2012. aasta septembris tähistasime EMK asutamise 105. ja EMK Tapa koguduse asutamise 100. aastapäeva. Mulle isiklikult oli see juubel oluline tähis, sest ma tunnen Tapa kogudust juba üle 30 aasta ja käisin seal sageli sel ajal, kui pastoriks oli vend Endel Rang. Tahangi nüüd jagada lugejaga mõnda mälestust sellest vennast, jumalamehest.

Meie pere tutvus Rangide perega 1980. aastate alguses, kui kuulusime EMK Jõhvi kogudusse, kus minu isa, Nikolai Kirillovitš Ivannik, teenis venekeelset osa. Mu isa ja vend Endel tutvusid Tallinnas aastakonverentsil, mida juhatas vend Kuum, ja Endel kutsus meid Tapa kogudusse külla. Nii saime vend Endliga sõpradeks ja hakkasime külastama Tapa kogudust. Need olid unustamatud kohtumised, paljud eakad Tapa koguduse liikmed mäletavad neid tänaseni.

Vend Endel oskas külalisi vastu võtta, läbi viia vaimulikku osadust, palvetada, korraldada vabaõhuüritusi. Aga kui Tapale asus elama suurepärane vend ja evangelist Vladimir Šadski, ümbritses vend Endel teda tähelepanu ja hoolega. Endel tegi koos Vladimir Šadskiga Eestis evangelisti tööd. Sel ajal saabus Tapale külalisi paljudest endise Nõukogude Liidu linnadest. Endel võttis nad kõik vastu armastuse ja suure külalislahkusega. Ta armastas kõiki. Ja meie Jõhvist sõitsime ka sageli neile osaduskoosviibimistele. Kogu eluks on meelde jäänud Endli ja tema abikaasa Õie hõbepulmapäev, mis oli unustamatu ning ilus osadus.
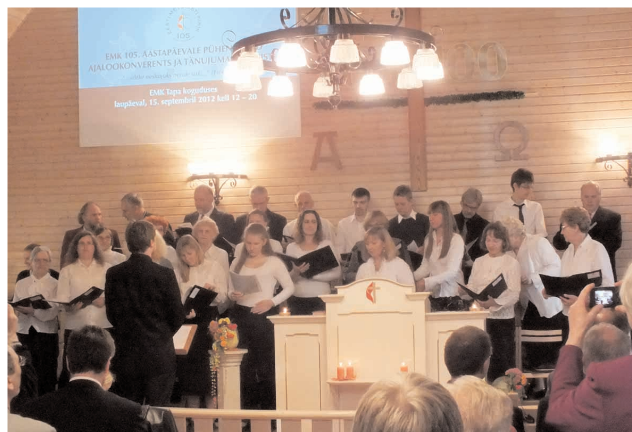
Möödunud sajandi kaheksakümnendad aastad on sööbinud mu mällu kui rikkalikult õnnistatud aeg Tapa ja Jõhvi koguduses. Vaatamata keeldudele ja kitsendustele põles usklike süda armastusest Jumala ja üksteise vastu. Olime tihti osaduses, palvetasime ja evangeliseerisime ning vend Endel kui pastor ja vanem vend võttis neist üritustest osa ja õnnistas meid, noori usklikke. Tema näol säras alati naeratus, mis tõmbas ligi väga paljusid inimesi. Ja kui Jõhvi kogudust tabasid 1980. aastate lõpul raskused, tuli vend Endel esimesena meie kogudusele appi ega lasknud vene metodistide kogukonnal hääbuda. Ta aitas kogudust alati ja kõiges.

1990. aastate alguses sõitis mu isa perekondlikel põhjustel ära Ukrainasse ja pastoriks sai vend Armin Šapp. Oma tervise pärast ei saanud ta läbi viia ristimisi ning vend Endel sõitis alati rõõmuga kohale, et seda teha. Meenub üks ristimine, mida vend Endel toimetas. See sai teoks järve ääres, ilm oli külm ja vihmane, ristitavaid oli palju. Kui talitus läbi sai ja asjaosalised kiirustasid riietuma, astus minu juurde üks õde, silmad vees, ja hakkas kõnelema, et temagi tahaks ristitud saada. Läksin vendade juurde, kus seisis juba ümber riietunud vend Endel, ja rääkisin selle õe soovist. Vend Endel oli rõõmuga nõus, vestles õega, ning läks siis ja asus selga tõmbama oma märga rüüd. Hea, et õele leiti kuiv rüü. Endel astus taas külma vette ja talitas ristimise. Too õde aga, Ljudmilla, on tänini Jõhvi koguduse liige.

Kui hakkasime koos abikaasaga teenima Kundas, aitas vend Endel meid igati ja õnnistas meie tööd. Meie Vladimiriga omalt poolt püüdsime ikka vend Endliga ühendust pidada. Mitmeid aastaid, kuni tema kojukutsumiseni, käisime Tapal ja aitasime vend Endlit vene töös. Mällu on sööbi-

nud üks unustamatu olukord, mis annab hea ettekujutuse vend Endli olemusest. Saabusime kord Tapale teenistusele, mis möödus õnnistatult, nagu ka järgnev osadus. Koduteele asudes ei läinud aga auto käima, sest oli talv ja kõva külm. Seepeale istus vend Endel oma tillukesse autosse ja vedas meid pool tundi trossi otsas mööda Tapat. Kui auto lõpuks käivitus, olime Endlile abi eest väga tänulikud. Ta ei nurisenud kunagi ja lootis alati Jumala abile. Me tunneme praegu väga puudust sellistest jumalasulastest, nagu oli meie armas pastor Endel Rang."

Endel Rang ise alustas oma mälestuste jagamist ka ajakirjas Koduteel pealkirja all "Elutee Jumala õndsakstegeva armu all", aga jõudis kirja panna üksnes neli osa, mis ilmusid numbrites 3, 4, 6/2000 ja 1/2001.

EMK 105. sünnipäeva tänujumalateenistusel laulis ühendkoor.

Tänuteenistus

Õhtusel tänujumalateenistusel oli palju juttu sellest, kuidas püha usku saab edasi pärandada eeskuju kaudu ja seda ka 21. sajandil; kuidas meil tuleks võtta eeskujuks, kuidas meie eelkäijad on elanud, töötanud, jutlustanud. Olav Pärnamets meenutas tol päeval Aleksander Kuuma, Üllas Tankler rääkis Uno Külvistest ja Aleksandr Fjodorov oma äiast Georg Lanbergist. Tervituse ütles Enn Auksmann EELK-st. Superintendent Taavi Hollman tõi muu hulgas esile oma isiklikud kokkupuuteid Endel Rangiga, kes näiteks autoga sõites olevat armastanud ümiseda vaimulikke laule. "Taevas oleks kui täitnud seda autot," meenutas Taavi Hollman. Ette loeti lastekeskuse "Tähetorn" ja piiskop Christian Alstedi tervitused. Vaikusehetkega meenutasime juba kojukutse saanud EMK superintendente, piiskoppe, märtreid.

Kui õhtuhämaruses koju hakkasime sõitma, kripeldas südames natukene, et nii paljud asjad jäid aja puudusel rääkimata ja ootama järgmisi ajalookonverentse. Seda enam, et kõrvus kõlas superintendendi soovitus: "Võta eeskujuks ja tee samuti!"

KÄRT JÄNES-KAPP

PANNES TÄHELE NENDE ELUOTSA

70 aastat tagasi hukkusid märtritena kolm EMK vaimulikku.

MARTIN PRIKASK küüditati 1. juulil 1941. Süüdistusdokumentide hulgas on tõend, et ta viibis vahi all Aleksandrovski vanglas. Lisatud on, et kohtuasjas asitõendeid ei ole. Prikase saatusekaaslaste nappide meenutuste kaudu teame, et ka Siberi karmidel aegadel käitus ta oma kõrge ameti ja kutsumise vääriliselt.

Martin Prikask kuulati viimast korda üle Irkutskis, kus nõuti surmanuhtlust koos kogu vara konfiskeerimisega. Talle pandi süüks Nõukogude-vastast tegevust ja tegutsemist sekti jutlustajana.

NSV Liidu NKVD käskkirja 001618 alusel 21. novembrist 1941 anti kohtuasi edasi siseasjade rahvakomissari eriistungile. 12. augustil 1942 langetati otsus: *Prikask Martin Ritsu p – maha lasta.* Viimane sissekanne toimikus kannab kuupäeva 9. september 1942: *Kohtuotsus täide viidud.*

VASSILI PRII saadeti 1. juulil 1941 koos abikaasa Martaga kohtuväliselt välja Saaremaalt Pöide vallast Keskvere külast. Teel abikaasad lahutati ja Marta suunati Harku kinnipidamiskohta, kus ta viibis üle kuu. Koju tagasi saabunud, leidis Marta eest tühja korteri, ära oli viidud kogu sisustus koos riiete ja muu varaga. Vassili arreteeriti 8. augustil 1941 ja kohus mõistis ta 15. aprillil 1942 NSV Liidu SARK-i erinõupidamise otsusega Nõukogude-vastase agitatsiooni eest kolmeks aastaks Siberisse. Karistust kandis Vassili Norillagis Irkutski oblastis. Ta suri Irkutski oblastis 30. septembril 1942.

PEETER HÄNG olevat kiriku aasta peakoosolekul Tallinna II koguduses 24. veebruaril 1940 prohvetlikult öelnud: "Elame vaimselt kesköö tunnil. Peame olema valmis ja valvama."

Julgeolekuarhiivi materjalidest selgub, et 31. detsembril 1941 esitati Peeter Hängile süüdistus Nõukogude-vastases propagandas, mis seisnes selles, et ta oli jutlustaja Hänga külas, levitas usklike seas usulist kirjandust, mida hoidis kirikus, ahvatles kooliealisi lapsi kingitustega ning organiseeris pühapäevadel usulist õpetust. Kuna Peeter Häng oli seega riigile ohtlik, otsustati kasutada tema suhtes kõrgeimat karistusmäära – mahalaskmine koos kogu vara konfiskeerimisega. Selline otsus langetati 16. veebruaril 1942 Irkutskis. Arhiiviväljavõte näitab, et erinõupidamisel 22. aprillil 1942 mõisteti ta viieks aastaks tööparanduslaagrisse. Peeter Hängi vaevatud ihu aga ei pannud karmidele elutingimustele vastu ja ta kutsuti igavikku Krasnojarski krais Norillagis 21. septembril 1942.

Tartlaste kirikul uus kuub

Oktoobris 10-aastaseks saanud Tartu kirik läbis augustikuus fassaadiuuenduse.

Kirik on kaetud polümeerkrohviga, mida saab värske ilme säilitamiseks aeg-ajalt pesta, ent mis pikema aja järel siiski vajab üle värvimist. Tartu kogudus otsustas seda teha hoone 10. aastapäevaks. Neile, kel õnnestus pealt näha värvimisprotsessi, oli vahe vana ja uue kuue vahel silmanähtav.

Värvimistöid tegi Marko Aarna Tartu Salemi kogudusest, talle oli abiks pastor Priit Gregorios Tamm.

KT

Foto: PRIIT GREGORIOS TAMM

Ühinenud Metodisti Kiriku meeste ühenduses

6.–9. septembril peeti Nashville'is (USA) ÜMK meeste ühenduse komisjoni (*General Commission on United Methodist Men*) järjekordne koosolek, kus meie keskkonverentsi esindas Tarmo Lilleoja EMK Tallinna kogudusest.

Koosoleku päevakorras olid mitmesugused aruanded, juhtide valimine järgmiseks kolmeks aastaks ning aastal 2013 toimuva, järjekorras 11. metodisti meeste kokkutuleku planeerimine.

20-liikmeline juhatus valis presidendiks piiskop James Swansoni ja asepresidendiks piiskop Thomas Bickertoni. Neist esimene külastas paar aastat tagasi Eestit ja meenutas seda meeldejäävat reisi oma sõnavõtus väga positiivselt.

Nashville'is asuva keskuse tegevsekretär on Gil Hanke, kes juhib 7-liikmelist personali. Lisaks aitavad keskuse tööd korraldada vabatahtlikud kaastöölised. Metodisti meeste kokkutulek Ameerikas toimub kord nelja aasta jooksul, järgmisel suvel leiab see aset 12.–14. juulil Belmonti ülikoolis Nashville'is. Lisaks tuntud esinejate kuulamisele antakse võimalus osaleda 18 töögrupis, mis on suunatud eri vanuserühmadele. Oodata on umbes 2000 osavõtjat. Plaanis on ka praktiline abi ligimestele: üheskoos pakitakse 40 000 naela toiduabi puudust kannatavatele ameeriklastele.

Aruandeid esitati mitmete suurte projektide kohta, milles osalevad metodistidest mehed. Näiteks jagati projekti "Jõud teenida" (*Strength for Service*) käigus 460 000 hingehoidlikku raamatut (mis koostati juba Teise maailmasõja päevil) USA sõduritele, tuletõrjujatele, politseinikele ja päästeteenistusele. Koolitust on saanud paljud skaudiliikumise ja meesteteenistuse spetsialistid. Metodisti kiriku juures USA-s tegutseb 550 000 skauti ja pool neist kuulub peredesse, kel pole kontakti ühegi kirikuga. Skaudiliikumise spetsialisti ülesanne on selgitada kohalikule kogudusele, mil viisil aitab skautlus kogukonnani jõuda. Meesteteenistuse spetsialisti ülesanne on leida tee meesteni väljaspool kirikut. Metodistidel on oluline roll USA-s suurt kõlapinda saanud liikumises, mille eesmärk on leida mentorid seadusega pahuksisse sattunud lastele. Muu maailma osas avaldati toetust misjonitööle Vietnamis ja Filipiinidel.

Meeste ühenduse tegevuseks vajalikust rahast saadakse 25 protsenti ÜMK maailmateenistuselt, ülejäänu kogutakse annetustena. Lisaks tehakse üheskoos palju vabatahtlikku tööd. Näiteks 2011. aastal osales 2067 vabatahtlikku farmides saagikoristusel, et aidata toidupuudust kannatavaid peresid USA-s. Kokkusaamise meeleolu oli lootusrikas, metodisti mehed on valmis oma usku Kristusesse välja elama nii sõnas kui teos.

TARMO LILLEOJA

Vaata ka veebilehte: www.gcumm.org

Foto: TAAVI HOLLMAN

Peeter Piirisilla 85. sünnipäeva tähistati Narva koguduses 30. septembril.

Tallinna kogudus õnnitleb!

10. oktoober – Marju Jasner 50
12. oktoober – Marta Hokkonen 80
12. oktoober – Reet Tammes 70
15. oktoober – Vilja Ventsel 45
18. oktoober – Evelin Kõrvits 40
22. oktoober – Salme Karilaht 85
10. november – Vilma Rihma 85
13. november – Harry Välja 55
19. november – Mati Mägila 65
24. november – Valentina Kivi 75
30. november – Signe Suur 50
8. detsember – Kersti Raudsepp 45
30. detsember – Ene Vaik 65

Kirikuvalitsus õnnitleb!

17. juuli – Raivo Nikiforov 40
6. august – Kaupo Kant 40
30. august – Boriss Zujev 50
14. september – Peeter Piirisild 85
7. november – Rudolf Siirak 85
7. detsember – Urmas Rahuvarm 65

Õnnitleme pulma-aastapäeval!

Foto: RANDO METSAMAA

28. okt – Eevi ja Arvi Lindmäe 50

Foto: perekonnaarhiiv

24. okt – Taavi ja Merle Hollman 20

11. nov – Valentina ja Artur Põld 35

Fotod: THEA KANT

Šokolaadipidu

21. septembril peeti Võru koguduses šokolaadipidu.

Peol, kus osales 15 last, kasutasime formaati, mida saab tellida Eesti Lastemisjonist. Sinna kuuluvad nii kutsed-plakatid, lugu, mängu- kui ka meisterdamise ideed. Šokolaadipidu algas registreerimisega šokolaadiloteriile. Tegime mõned tutvumismängud ning seejärel rääkis pastor Kaupo loo ühe šokolaadivabriku kristlasest omanikust, kelle tütar rajas taskupiibli ühingu. Loo põhjal toimus viktoriin.

Põnevaimaks sai laste valmistatud väike šokolaadikarp, mille nad pidid kellelegi armsale inimesele kinkima. Pidu lõppes ühiselt Juhhei laule lauldes, kasutasime laulmiseks ka ülistuslippe. Lapsed kogesid erilist Jumala ligiolu ning puudutust.

THEA KANT

Šokolaadipidu Võru koguduses.

Talgud ja tee-ehitus Tallinnas

29. septembriks kutsuti vabatahtlikke Tallinna koguduse kiriku peatrepi korrastuspäevale. Üleskutses oli öeldud, et kes ei saa tervet päeva kohal olla, tulgu lühemaks ajaks, aga tulgu kindlasti, sest tööd jagub kõigile. Lisaks lubati suurepärast võimalust osaduseks ja üksteise tundmaõppimiseks.

Kui määratud päev käes, kogunes talgupäevale ligi veerandsada meest. Meestele tegid süüa vaprad naised Velli Hollman, Heidi Pajusoo ja Anneli Rahuvarm. Töödega alustati kell üheksa ja lõpetati kell viis ehk tehtud sai päris korralik tööpäev. Üles võeti 50–60 ruutmeetrit kivisillutist, mille alus uuesti tihendati ja tasandati. Seejärel paigutati sillutisekivid oma kohale tagasi.

Ka kiriku peatrepi vertikaalsed plaadid vajaksid uuesti kinnitamist ja puhastust, ent selgus, et need on paigaldatud ebaprofessionaalselt, mistõttu puudus igasugune mõte neid tagasi panna. Järgmisel kevadel, kui Jumal lubab, võetakse ette trepi kapitaalremont.

URMAS SASSIAN

Fotod: ANDRES KAPP

Talgupäev tõi Tallinnas kokku hulga mehi!

Fotod: Räpina kogudus

Tõeliselt vahva perejumalateenistus

Jumala armastus on nii imehea. Seda paljudele tuttavat laulu lauldi Räpinas perejumalateenistusel. Jumal kutsub lapsi enese juurde ning Tema südames on nende eest hoolitseda parimal viisil. Pereteenistus tähendab lapsi, kes täidavad rõõmukilgetega koguduse ruumid.

Nii mõnelgi korral tekib tahtmine end kloonida, et jõuda ühtaegu trenni, sõbra sünnipäevale ja koju õppima või raamatut lugema. Just selliste mõtetega läksin ka mina Jumala ette – kuidas saaksin pühapäeval korraga viia läbi jumalateenistust, tõlkida külla tulnud Yurit, meisterdada koos lastega ning mängida klaverit. Palvetasin ja lugesin Piiblist, et "küll mu Jumal täidab kõik teie vajadused oma rikkust mööda kirkusega Kristuses Jeesuses" (Fi 4:19). Usaldasin Jumalat ja tänasin Teda ette parimate lahenduste eest.

Jumalal on tavaks rabada meid lahendustega, mida me ei oska ettegi kujutada. See näitab, et Jumal on kõikvõimas. Meile kingiti päiksepaisteline ilm, külalised Brasiiliast, Võrust ja Tallinnast. Minu osaks jäi vaid teenistuse läbiviimine ja jutluse nautimine. Jumal kinkis meile parima pühapäevakooliõpetaja tädi Agnese Võrust, keda abistas meie enda koguduse noor Sten. Sõber Yuri, kes oli oma perega meil külas, jutlustas, ja teda tõlkis meie noor Mona. Kauni, hingestatud muusikaga teenis meid Peeter Tallinnast. See oli võrratu nädalavahetus, kus Jumal näitas meile, kui väga Ta meist hoolib.

Usaldame Ju-malat, sest Tema teab, mida me vajame, enne kui Teda palume.

ELE PAJU

Yuri koos pojaga

Emmekas Võrus

Võru koguduses on alates 2005. aastast vahelduva eduga peetud osadust emadele ja väikelastele vanuses kuni kolm aastat, sest just selles vanuses lastega emad kipuvad osadusest eemale jääma.

Alustasime 2005. aastal, kuna koguduses oli sel ajal beebibuum: ühel aastal sündis koguduse tuumikgrupis ning sõprade seas kaheksa last. Laste kasvades muutus osadus rohkem väikelaste loovusringiks. Selles osaduses oleme tegelenud esimesel poolel tunnil lastega, kombineerides nii mängu, laulu, liikumist kui lihtsat käelist tegevust, ning seejärel andnud mudilastele võimaluse mängida, et emad saaksid jagada, kohvi juua, kuulata muusikat või palvetada. Üheks eriliseks ettevõtmiseks on olnud "beebipidude" korraldamine lapseootel naistele, keda oleme püüdnud üllatada huvitavate tegevuste ja osadusega ning püüdnud varustada hädavajalikuga.

Vahepeal, seoses ruumide remondiga, oli Emmekal 3-aastane paus, aga hetkel on see taas jõudu kogumas. Töö ei ole veel täie hooga käivitunud, kuid kutsume ka ajakirja lugejaid selle eest palvetama ning julgustame koguma noori emasid koos lastega Jumala kotta.

THEA KANT

Andmisrõõm on suur rõõm

Nii Tallinna kui Reeküla metodistid pidasid 11. novembril eriliselt meeles isasid.

Nagu kirjutab Tallinna koguduse pühapäevakooli koordinaator Merle Hollman, tervitasid Tallinna koguduse pühapäevakooli lapsed isadepäeval kõiki isasid tervituslauludega.

Ta jätkab: "Selgus, et isasid-vanaisasid oli tulnud rohkem kui osati oodata, üle viiekümne! Ka lastejutlusele said lapsed tulla isa käekõrval. Isa – see tähendab ju kindlust ja turvatunnet! Nii hea oli koos oma isaga seista Taevase Isa ees.

Pärast jumalateenistust ja pühapäevakoolitundi olid kohvikusaalis ette valmistatud suupisted ja soojad pannkoogid. Üllatusena vaadati pilte isadest ja nende mitmesugustest ametitest. On vahva, et Tallinna koguduses on nii palju toredaid isasid, kes annavad head eeskuju ja elavad kaasa laste tegemistele.

Aitäh kõigile, kes selle päeva õnnestumiseks kaasa aitasid! Oli tore ja meeldejääv isadepäev! Olgu Taevaisa hoidmas meie ja teie kõikide peresid!"

Reeküla isadepäeva on toimetusele kirjeldanud Merlin Raev: "Selleks, et isasid rõõmustada, valmistasime koos pühapäevakooli lastega isadele vahvad kaardid ja laulsime ning lugesime luuletusi. Lisaks valmistasime üheskoos küpsisetordi, mis kõigile väga maitses. Päev lõppes viktoriiniga, kus oma teadmisi said proovile panna nii isad, lapsed kui ka teised koguduseliikmed. Kõik need ettevõtmised rõõmustasid nii isasid kui ka lapsi endid, sest isad olid rõõmsad üllatuse üle ja lapsed said ise anda ja teha neile midagi head. Andmisrõõm on kõige suurem rõõm."

KT

Reeküla koguduse arenguplaan toimib

Innustatuna EMK arengu- ja rakenduskavast, on Reeküla kogudus seadnud endale eesmärgiks koostada oma koguduse arengukava ja sellest lähtuv tööplaan.

Esialgu küll hirmu tundes, mida see endaga kaasa võib tuua ja kas sellel ka mingit tulemust on, võtsime oma koguduse liikmed kokku ja alustasime aruteluga. Tulemuseks on põhjalik ja mitmekülgne tööplaan, ülesannete jaotus ja innustunud koguduseliikmed, kes kõik saavad eri tööharudes kaasa aidata.

Vajadustest lähtuvalt lisandusid meie koguduse tegevuskavasse uued tööharud: naistetöö, sotsiaaltöö, koolitused – esialgu küll üsna väikeses mahus, kuid algus on tehtud.

Tööplaani lisandusid ka mitmed uuenduslikud ideed, nagu näiteks kirikuaia pidu ja evangeelse suunitlusega toidutegemiskoolitus.

Sihtide seadmine ja plaanide tegemine on andnud koguduseliikmetele uut indu ja energiat. Kui me ka kõike plaanitut kohe ellu viia ei jõua, siis oleme tublid ka juhul, kui suudame teha üksnes pool "rehkendust".

Minu jaoks oli kogu selle planeerimise juures üks olulisemaid asju see, et kogudus muutus ühtsemaks – tegutseme koos sama eesmärgi nimel, igaüks panustamas vastavalt oma oskustele ja võimalustele. Ja see ühtsus toimib ka igapäevaelus: kui kellelgi meist on mure või raskus, ei ole ta oma võitluses üksi, vaid kogudus on kõrval palvetamas, toetamas, julgustamas ja aitamas. Olen ka ise koguduse palvetuge, julgustust ja praktilist abi kogenud. Küll on hea teada ja tunda, et õed ja vennad Kristuses on kõrval toetamas.

MARJANA LUIST

Kuresaares tähistati 18. novembril kirikuhoone 100. aastapäeva.

Foto: arhiiv

Pastor Arvi Lindmäe

Fotod: RANDO METSAMAA

Foto: pastor Toomas Pajusoo erakogu

Metodistide puukiriku lugu Saarte Hääles

Novembris oma sajandat sünnipäeva tähistanud Kuressaare metodisti kirikust kirjutas ka Saarte Hääl, tehes seda nii 12. novembril oma veebiküljel pealkirja all "100 aastat Karja tänava puukirikut: Värvika ajalooga hoone Kuressaares" kui laupäevases trükinumbris.

Artikli autoriks oli Saaremaa Muuseumi osakonnajuhataja Raul Salumäe, kes andis sellest ülevaate ka koguduse pühapäevasel teenistusel.

KT

Palvevõitlus mittekristlaste eest

Foto: MARJANA LUIST

Augustikuisel noorteteenistusel kirjutas iga Reeküla noor südamekujulistele paberilehtedele kaks mittekristlase nime, kinnitades sellega otsust palvetada nende eest järgneva kolme kuu jooksul iga päev.

Novembrikuisel jumalateenistusel jagasime tunnistusi, kuidas meie palvevõitlus on läinud. Kogesime, et kui hakkame aktiivselt palvetama, hakkab ka saatan aktiivselt tööle, et hingi mitte kaotada. Kolmekuuline palve on toonud nähtava muutuse mõningates inimestes, kelle eest oleme palvetanud, ning samas on see muutnud ka meie endi südameid – tunneme suuremat vajadust mittekristlaste pärast palvetada.

Novembris otsustasime, et kuigi olime andnud lubaduse palvetada nende inimeste pärast kolm kuud, jätkame palvetamist, kuni Kristuse võit nende elus ilmsiks saab.

MARJANA LUIST

Noored tunnistavad

MISJON – teha või elada?

Esimest korda kuulsin Eestist 2005. aastal ühel konverentsil Brasiilias kahe eestlase käest, kes olid esmakordselt külastamas minu kodumaad. Ma poleks iial arvanud, et üks viieminutiline jutuajamine muudab minu elu täielikult. Muidugi ei juhtunud nii ainult tolle jutuajamise tõttu, kuid see avas minu jaoks ukse – see oli minu kutsumine põleva põõsa kaudu.

Livia Telles

Hetkel, kui Eestist kuulsin, tundsin endas tärkavat uudishimu, mis jäi ootama õiget aega. Säärane moment jõudis kätte kaks aastat hiljem, kui ma täiesti juhuslikult kuulsin kõrvalt Rio de Janeiro misjoniteenistuse juhi ja ühe eestlase telefonikõnet. Nad rääkisid võimalusest käivitada projekt, mille raames saadetaks brasiillasi Eestisse ja vastupidi. Kuid misjonijuht tõdes ühtlasi, et hetkel pole Brasiilial ühtegi vabatahtlikku. See vihje oli mõeldud mulle. Uurisin asja ning neli kuud hiljem maandusin Tallinna lennujaamas. Pean mainima, et väljakutseid oli sel teel palju. Aga kui Jumalal on meie jaoks kutsumus, avab Ta õigel ajal õiged uksed.

Mul kulus kolm aastat, et lõpuks Eestisse kolida. Selle aja jooksul hakkasin kõnealust projekti Rio de

Janeiros reklaamima ning otsisin uusi vabatahtlikke, kes võiksid tulla Eestisse jutlustama, teenima ning tegema mida iganes, et toetada Kristuse kirikut. Kolisin Eestisse 2010. aasta detsembris, tulvil ideid, projekte, unistusi, visioone. Mul kulus kõikvõimalikes valdkondades teenides kuus kuud, et mõista – asjad ei ole nii lihtsad, eriti kui kõigele lisaks on sul kultuurišokk, vaja ära õppida uus keel, sind ümbritseb uus sotsiaalne keskkond ja üleüldse on kõik su ümber uus. Tundsin end tihti nagu laps, kes õpib, kuidas asju tehakse. Kogesin stressi ja väsimust, kogu seda survet ja rõhumist, mille all see maa võis kunagi olla. Mu unistused, plaanid ja ideed hakkasid muutuma realistlikumaks. Vähehaaval hakkasin mõistma oma kutsumust siin – seda, mida Jumal üritas mulle nii väga õpetada, aga mina ei kuulanud. Ma pidin lihtsalt tagasi astuma ja laskma Temal end õpetada. Ja ma olen selle eest tänulik.

Kogu minu arusaamine "misjoni tegemisest" muutus ning avastasin rohkelt huvitavaid asju. Näiteks, et väljend "misjonit tegema" ei tähenda tegelikult midagi. Selle ainuke eesmärk on rahuldada meie edevust. Rääkida "misjoni tegemisest" on sama mis rääkida "hingamise tegemisest". Inimene hingab, sest muidu ta sureks. Inimene hingab kogu aeg, ka siis, kui magab. Ta hingab, sest see on eluliselt oluline. Hingamine on loomulik ning me ei mõtle "hingamise tegemisest", sest mõeldes millegi tegemisele, eeldame mingi oskuse olemasolu. See on nagu koolitöö või kodutöö tegemine. Samas ei nõua hingamine mingi erilise oskuse omandamist. Inimene hakkab hingama kohe pärast sündi. Ja misjonäri elu on uue sünni hingus. Kui saame tõeliselt uueks looduks, võtame vastu iga võimaluse elada välja misjonit ning seda nautida. See on kutse uueks eluks, uueks mentaliteediks ning uueks arusaamiseks sellest, mis puudutab elu ning olemasolu. Meie olemasolu leiab oma eesmärgi Kristuses ning me näeme selgelt, et meil on misjon. Kui mõistame, et igaühel meist on oma misjon, on misjonäri elu meie sees ning seda ei saa kustutada või alla suruda. Meie oma arusaamine sellest, kes Kristus on, viib meid misjonäri elu juurde. Nii nagu sündimine nõuab hingamist, nõuab uuesti sündimine misjoneerimist.

Probleem peitub selles, et oleme selle perspektiivi kuidagi kaotanud ning hakanud uskuma, et misjonit on vaja "teha". Niimoodi põlgame suuri võimalusi elada igal päeval Jumala kuningriigi heaks, sest eeldame, et me pole valmis, me ei tea, meil pole erilisi oskusi. Aga kui see, kes usub Kristusesse, on uus loodu, peame otsima võimalusi olla Kristuse sarnane läbi Püha Vaimu väe, kes elab meis. See teadmine tuleb meie igapäevasest käimisest koos Kristusega.

Ma ei halvusta õppimise tähtsust misjonäri teel. Olen alati arvanud, et teadmised on õnnistuse allikas. Keelte õppimine, lugemine, kursuste otsimine, uute ideede ning kontseptsioonide kuulamine ja omandamine loob aluse, et meie "teenimine" võiks paraneda keskkonnas, kus oleme või kuhu meid tahetakse saata. Kuid me ei peaks mõtlema, et misjon on midagi, mida ühel päeval "teeme". Olles elanud kaks aastat Eestis, teen ma siin seda, mida oleksin võinud teha ükskõik kus. Kuulsin kord ühelt väga targalt naiselt, et *"mission is all about do-be-do-be-do"*. Sellega tahtis ta öelda, et misjon seisneb teenimises (*do*) ja olemises (*be*). Kui suur tarkus! Kogu Eestis oldud aja jooksul, eriti seetõttu, et kogen ikka veel keeletakistusi, olen avastanud, et teenimine võib olla väga praktiline. Ja see on samamoodi väljaspool kirikut. Ma ei jutlusta iga päev, ei nõusta inimesi iga päev ning kohe kindlasti ei palveta koos inimestega iga päev. Kuid me peame hoolima igal päeval. Isegi kui olen täielikult patune ning eksin, võin siiski teenida teisi enda ümber väga lihtsate tegudega.

Nende jaoks, kes unistavad misjonäri elust, on see hoiatus. Kui sa ükskord tunned tõe ära, teeb see su vabaks. Ent see ei tähenda, et sa oled vaba tegema mida iganes. Tihti tähendab teenimine ja teiste jaoks olemas olemine seda, et peame ohverdama selle, mida ise tahaksime. Oma "mina" allasurumine igal päeval on pidev distsipliin ning Püha Vaim võib meid selleks ette valmistada.

Nüüd tean, et ma ei tulnud Eestisse misjonit "tegema". Ma tulin, et olla Kristuse suursaadik igal ajal. Ma tulin, et lohutada neid, kes nutavad, ning rõõmustada koos rõõmsatega. Ma tulin, et olla uus loodu ning tutvustada seda kõigile, kes minust mööduvad. See on midagi, mida saame teha oma lihtsa eluviisi kaudu, ükskõik, kus oleme. Täna on mul Jumala armu tõttu võimalik elada Eestis, kuid tõde on see, et misjonäri elu ei sõltu geograafiast, vaid südamest.

Õnnistagu Jumal meid kõiki.

LIVIA TELLES
Eesti keelde pannud Grete Lepa

Üks süda ja üks vaim oreliga

Fotod: JOEL LOORIS

Katrin Rosenblad, Peeter Rahuvarm ja Virve Soode orelisünnipäevakontserdil 28. oktoobril.

Esimesed sügiskontserdid

Orelikontsertide sügishooaja avas Tallinna kirikus 16. septembril organist Ene Salumäe.

Kava keskendus kolmele autorile: Johann Sebastian Bach, Arvo Pärt ja Hugo Lepnurm. Teiseks soovis Ene Salumäe avada uue oreli kõlamaailma rikkused. Ja nagu on teinud kokkuvõtte orelifondi tänaseks juba teeneline kontserdiarvustaja Urve Aulis: "Meie orel tegi auga oma järjekordse eksami läbi." Kontserdikülastajate seas oli ka Ene Salumäe õppejõud Sibeliuse Akadeemia päevil, helilooja ja organist professor Juhani Haapasalo. Temal pidigi kombeks olema ette hoiatamata oma õpilaste kontserte kuulamas käia, neid julgustada ja hea nõuga edaspidiseks edenemiseks õhutada.

25. novembri kontserdil astusid üles organist Gustav-Leo Kivirand ja trompetist Samuel Jalakas.

KT

Foto: Koduteel

Koguduse vanempastor Olav Pärnamets ütlemas tänusõnu Ene Salumäele.

Esimene sünnipäev

Oma oreli esimest sünnipäeva tähistas Hugo Lepnurme nimeline orelifond kontserdiga 28. oktoobril.

Sel päeval anti võimalus üles astuda koguduse oma organistidel – Virve Soodel, Peeter Rahuvarmil ja Katrin Rosenbladil. Esitati Johann Sebastian Bachi, Sigfrid Karg-Elerti, Peeter Rahuvarmi, Georg Friedrich Händeli ning Wladislaw Zelenski orelimuusikat.

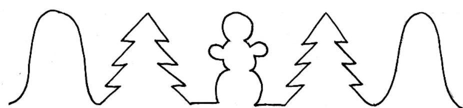
Lühikontserdile järgnes ühine kohvilauaosadus, milliste korraldamisel on orelifondi aktiiv omandanud juba lausa professionaalse vilumuse. Orelifond korraldada oli ka hommikune heategevuskohvik, mille annetused läksid veel katmata oreliehituse kulude katteks. Orelimeistrile on jäänud tasuda veel 12 000 eurot.

KT

NUPUTAMIST

TÕMBA PLIIATSIGA JOONED ÜLE NII, ET KÄTT PABERILT EI TÕSTA!

Ütle lahenduseks saadud sõnu kiiresti ja mitu korda järjest!

KIRJUTA SIIA KÕIK TÄHED, MIS INGLI-TÜDRUK ON ENDA PEALE ÄRA PEITNUD.

MILLISE ILUSA JÕULU-LAULU PEALKIRJA SA NENDEST TÄHTEDEST MOODUSTADA SAAD?

_ _ _ _   _ _

Koostanud MARGIT EHANDI

LASTEJUTT

Kallilt ostetud lambid

VIIVE JOONET

Ühel kaunil suvepäeval käisid mul külas lapselapsed. Korraga märkas pojapoeg üleval kapiserval lampi, mis oli pisut ebatavalise kujuga. Ta vaatas lampi ja küsis: “Kas see põleb ka?”

“Põleks küll, aga pole juhet ja patareid on ka vanad,” vastasin mina.

“Kuule, vanaema! Ostad kalli raha eest lambi ja nüüd pole sellest midagi kasu!” ütles pojapoeg ja pani lambi tagasi oma kohale.

Õhtul, kui külalised olid lahkunud, läks mu pilk taas sellele õnnetule lambile ja mulle meenus lapselapse ütlemine kasutult seisva lambi kohta. Ja äkitselt oleks nagu raamatust võetud jutustus minu silme ette kerkinud. Mul tekkis tunne, et meie ise olemegi nagu lambid, mis on küll kallilt ostetud, aga vahel ei põle nagu vaja. Kas meil on juhe või ühendus oma toiteallikaga – oma Jumalaga? Ma arvan, et palvetamine on see, mis annab vajaliku ühenduse ja mille kaudu saavad meie akudpatareid laetud. Kandkem siis hoolt, et me ei oleks kasutud lambid, kellel pole juhet ja kelle patareid on tühjad. Me oleme ju kallilt ostetud! ■

Kuidas hakkama saada leinaga?

"Kas keegi juhuslikult kuulas raadiot läinud aasta viieteistkümnendal oktoobril? Kas keegi kuulis, kuidas seal loeti teadet ühest kadunud poisist? Raadios öeldi nõnda: Stockholmi politsei otsib üheksa-aastast Bo Vilhelm Olssonit, kes juba üleeile kell 18.00 kaduma läks oma kodust Upplandi tänav 13. /.../ Jah, nõnda nad tookord ütlesid, kuid nad ei saanud ilmaski teateid Bo Vilhelm Olssonist. Ta oli lõplikult kadunud. Keegi ei saanud kunagi teada, kuhu ta kadus. Seda ei tea mitte keegi. Mitte keegi peale minu. Sest mina ise olen Bo Vilhelm Olsson /.../ Oleksin soovinud, et Benka sellest teada saaks. /.../ Sest oleks tõesti vahva, kui Benka saaks teada kõigist neist tähelepanuväärsetest asjadest, mis minuga on vahepeal juhtunud. Siis võiks ta ju helistada politseiameti teabetalitusse ning teatada neile, et Bo Vilhelm Olsson, kelle nimi on tegelikult Mio, on kindlas kohas Kaugel Maal ning et tal on hea, nii otsatult hea oma kuningast isa juures."

(Astrid Lindgreni "Mio, mu Mio")

Lugesin ühest vanast laulikust mõtet, et paljud inimesed elavad väga vanaks, mõned aga lahkuvad elust keskeas ja mõned juba väikeste lastena, kuid me ei mõista alati, miks see nii on. Kahjuks tuleb kaotusi ette kõigi elus. Kui oled kaotanud lähedase ja armsa inimese, sõbra või pereliikme, siis võivad tunded olla üsna segased. Keegi on öelnud, et armastuse hind on lein. See tähendab, et igatseme kedagi just selle pärast, et ta on meile väga armas.

Leina ajal võime kogeda mitmeid tundeid – tuimust, kurbust, ükskõiksust, viha, igatsust, valu, segadustunnet. Tegelikult aga on leina ajal loomulik tunda ka rõõmu ja rahu, nt sõprade ja lähedaste toetusest, ilusatest mälestustest, mis lahkunud inimesega seonduvad, ja veel paljustki muust. Võib tunduda üsnagi kummaline, et elu ilma armsa inimeseta liigub omas rütmis edasi – päev algab ja lõpeb, kohustused on endiselt samad ning ka inimesed meie kõrval jätkavad elu vanas rütmis.

Mõnikord võivad leina ajal tunded nii tugevad olla, et ei oska nendega midagi peale hakata – vahel tuleb armsale inimesele mõeldes või täiesti niisama silma pisar, võib juhtuda, et koolitunnis on raske keskenduda (mõtted rändavad ringi) või ei paku lemmiktegevus enam nii palju rõõmu kui enne. Kuidas nende tunnetega toime tulla?

Kuna lein on loomulik reaktsioon kaotusele, siis ei saa sellega seotud tunnetest lihtsalt niisama lahti. Ometi on kasu sellest, kui püüda neile tunnetele otsa vaadata, neid väljendada (läbi sõnade või tegevuste) ja nendega omas rütmis tegeleda, just siis, kui selleks valmis oled.

Vahel on hea kellelegi oma tunnetest ja mõtetest rääkida, võib-olla ka meenutada ja jagada mõnda toredat seika, mis seostub lahkunuga, või vaadata vanu pilte koos veedetud ajast. Ka tunnete ja mõtete kirjapanemine on hea, sest see aitab enda sees korda luua. Võib-olla tahad mõtted lihtsalt nii, nagu nad tekivad, paberile panna, või kirjutada lahkunule kirja – öelda talle, mida praegu tunned ja mõtled või mida oleksid tahtnud talle veel öelda? Mõnikord toob leevendust ka liikumine, muusika ja kunstiga tegelemine – jooksmine, jalutamine, laulmine, tantsimine, joonistamine või mõni muu südamelähedane tegevus.

Armsa inimese kaotus võib tekitada ka palju küsimusi – kas ta teadis, kui kallis ta mulle oli, miks ta pidi surema, mis temast pärast surma edasi saab. Neile ja ka teistele küsimustele ei ole kindlasti kerge üheselt vastata. Ometi võib neid arutada pere ja sõprade ringis, kui nood selleks valmis on, või miks mitte ka pastori või pühapäevakooliõpetajaga.

Kristlastena usume, et inimesel on hing, mis pärast surma läheb Jumala juurde, kes meid armastab. See annab meile ka lootust, et meile armsate inimestega on kõik korras, ja julgust, et surma ei ole vaja karta.

HELEN TUULIK
EELK Kaarli kogudus

Keskkonverents valis Euraasia piiskopi ja kinnitas rootslaste lahkumise

18.–21. oktoobril peeti Kaunases Ühinenud Metodisti Kiriku Põhja-Euroopa ja Euraasia Keskkonverentsi korraline istung, mille ühendavaks mõtteks oli "See juba tärkab" (Vaata, mina teen hoopis uut: see juba tärkab, kas te ei märka? Jesaja 43:19)

Fotod: Taavi Hollman

Vasakult esimene – piiskop Hans Växby, teine – järgmine Euraasia piiskop Eduard Khegay, neljas – emeriitpiiskop Rüdiger Minor.

Keskkonverentsi toimumispaigaks oli Kaunase Park Inn hotell. Kokku kogunes 64 delegaati, lisaks külalised, teiste hulgas piiskopid Charles N. Crutchfield, Patrick Streiff, Rosemarie Wenner ja Rüdiger Minor. Meie aastakonverentsi esindasid Taavi Hollman, Tarmo Lilleoja, Thea Kant, Meeli ja Üllas Tankler. Seoses uue Euraasia piiskopi valimistega oli konverentsi tervitamas ka Venemaa Protestantide Assotsiatsiooni peasekretär Vladimir Samoilov. Istungeid juhtisid piiskopid Hans Växby, Christian Alsted ja Charles N. Crutchfield.

Olulisteks aruteluteemadeks olid piiskoppide ja ilmikute aruanded. Esimese valmistasid ette piiskopid Alsted ja Växby, teise ilmikliige Rebekka Steinvig Taani Metodisti Kirikust. Mõlemad on inglise keeles kättesaadavad veebiaadressil www.umc-northerneurope.org.

Keskkonverentsi töökeeleks oli inglise keel, venekeelsetele delegaatidele pakuti ka sünkroontõlget. Istungite töökorralduses võeti kasutusele mõned uuendused. Nimelt oli iga delegaadi hääletuskaart varustatud suure numbriga, mis võimaldas sõnavõtjate isikud kiiresti tuvastada. Töö ja hääletuste kiirendamiseks jagati delegaadid nelja nn fookusgruppi, milles toimus päevakorrapunktide põhjalik arutelu. Hääletuseks esitati plenaaristungile juba gruppide töötulemused ja seal formuleeritud otsused.

Hetk Rootsi metodistide lahkumisteenistuselt.

Lisaks jooksvate küsimuste arutamisele (komiteede aruanded, kirikukorra parandusettepanekud, eelarved jne) leidsid aset mitmed erakordsed sündmused. Esiteks valiti Euraasia metodisti kirikule ajaloo esimene kohalikku päritolu piiskop. Kandidaate oli kolm: Lydia Istomina, Sergei Nikolaev ja Eduard Khegay. Kõik kolm esitasid oma nägemuse piiskopi rollist ning vastasid küsimustele. Valituks osutus kohe esimeses voorus Eduard Khegay, kes võtab üle ameti seniselt ÜMK Euraasia piiskopilt Hans Växbylt.

Teiseks kinnitas keskkonverents Rootsi metodistide otsuse ühineda uue loodava kirikuga, kuhu hakkavad kuuluma lisaks metodistidele ka Rootsi baptistid ja misjonikirik ning mille nimetuseks saab Ühine Tulevik. Ühineda ei otsustanud kaks kogudust ja kuni kakssada metodisti maa eri piirkondadest. Nemad kuuluvad edaspidi Soome rootsikeelse aastakonverentsi koosseisu.

Nii sisaldas keskkonverentsi päevakord ka mitu pidulikku ja emotsionaalset sündmust: Rootsi metodistide lahkumisteenistust, piiskop Hans Växby teenistuse tunnustamist ja uue Euraasia piiskopi Eduard Khegay ametissepühitsemist.

Pidulikud jumalateenistused peeti Kaunase Šanciai kirikus. See enam kui sada aastat vana metodistide kirikuhoone tagastati 1996. aastal kogudusele ning taastati pühakojana. Koguduses on praegu üle saja liikme ning pastoriks meie seminari vilistlane Remigijus Matulaitis.

Eesti aastakonverentsi hakkavad järgmisel neljal aastal esindama delegaatidena Taavi Hollman ja Meeli Tankler, asendusliikmetena Üllas Tankler ja Thea Kant.

TARMO LILLEOJA

Tallinna koguduses räägiti 9. septembril rohkesti väikegrupitööst.

Jutlus

JUMALA ARM JA ÕNNISTUSED

EIVIN TOODO

**Sest kus kaks või kolm on minu nimel koos, seal olen mina nende keskel.
Mt 18:20**

**Tulge minu juurde kõik, kes olete vaevatud ja koormatud, ja mina annan teile hingamise!
Mt 11:28**

Olles juba üle kümne aasta seotud Alfa-kursuse tööga, aga ka mitmete teiste palve- ja osadusgruppidega, olen märganud teatud seaduspärasusi, mis korduvad aastast aastasse, kursusest kursusesse. Nende seaduspärasuste olulisemad märksõnad on Jumala arm ja õnnistused. On suur eesõigus ja õnnistus olla kaasas töös, kus Jumal inimesi muudab.

"Mina pole mingeid erilisi patte teinud, minul on kõik hästi!" ütles üks eakam inimene kord mulle Alfa-kursuse arutelul. "No mina olen küll nii patune, et Jumalal pole minusugusega miskit peale hakata!" on lause, mida olen korduvalt kuulnud kord kahetsusvarjundiga, kord pilke, kord koguni uhkusenoodiga hääles. Ometi, vaatamata oma vastuväidetele, istuvad need inimesed juba mitmendat pühapäeva ümber Alfa arutluslaua, kuulates teisi ja avaldades arvamust vaimulikel teemadel. Need on inimesed, kes seni pole osanud end kirikuga seostada. Mõte kiriku külastamisest väljaspool jõuluaega tundub neile lausa kohatu. Aga läheb veel mõni nädal ja needsamad inimesed arutlevad juba pühapäevahommikuse jutluse teemal!

Millist vägevat tööd me teeme, võiks siinjuures mõelda … Aga tegelikult?

Alati, kui grupitöö lõpeb, olen palunud õnnistust töös osalejatele, pakkudes inimestele, kes ei soovi palves osaleda, võimaluse eelnevalt lahkuda. On märkimisväärne, et kümne aasta jooksul pole keegi lahkuda soovinud. Vastupidi – esile on tulnud eestpalvesoove, mida muidu kirikuvõõraks peetud inimestelt oodata ei oskaks.

Kes või mis on see keegi, kes toob need inimesed ikka meie osadusse (tagasi)?

"Sest kus kaks või kolm on minu nimel koos, seal olen mina nende keskel." See on üks kirjakoht, mida üsna tihti loeme ja kuuleme, teadvustamata ehk selles antud tõotust – nimelt Jumala kohalolu tõotust. Kui tihti koguneme, et palvetada üksteise eest väljaspool koguduse jumalateenistusi?

Alfa oluline osa on teisel pool seina kogunev palvegrupp, kes kogu kursuse vältel kõiki osalejaid palvekätel kannab. See palvegrupp teeb tööd, mis avab Jumala õnnistuse tihti väga uuel ja eredal moel, liites nii palvetajaid endid kui ka kõiki, kes Alfa-ruumis igavikulistel teemadel arutlevad. Ikka ja jälle olen pidanud tõdema, et Jumala Vaimu puudumisel oleks meie arutelu igav ja vaevaline. Jumala kohalolu aga annab tihtilugu vaikselt vastuse inimeste küsimustele, mis sageli on nende sügavas sisemuses ja mida nad teinekord väljagi pole söandanud öelda.

EMK tänavuse suvekonverentsi peateema oli "Ja mina annan teile hingamise". Minu jaoks oli mõneti ootamatu, et korraldajad olid kirjakoha illustreerimiseks lähenenud sellele lausa sõna-sõnalt: ühes toas oli üles seatud lõõgastustuba massaaži ja kõikvõimalike iluhoolduste tarvis. Ootamatu oli mõte, et Jumal tahab meile pakkuda hingamist, ja seda mitte üksnes vaimselt, vaid ka füüsiliselt.

Tean oma elust, kui raske on tulla välja nii vajalikest toimingutest ja leida aega kas või niipaljukest, et väikese grupiga vahel palvetada ja Piiblit uurida, võtta vastu hingamist Jumalalt. On erakordselt vabastav ja kergendav tõdeda, et liigne töökus ja tublidus pole Jumala ainus eesmärk

meie elus – seda on ka hingamine. Ja loomulikult on iga inimese jaoks oluline võimalus arutleda just temale kõige põletavama küsimuse üle. Need on kindlasti faktid, mida saatan püüab meie eest varjata, et meid ühisest palvest eemale peletada, jättes meid ilma osadusega kaasnevatest õnnistustest.

Tuntud baptistipastor Joosep Tammo, kes on aastaid ka kooliõpetajana töötanud, rääkis kord, et parim viis õpilaste tähelepanu köitmiseks on öelda välja mõni ilmne faktiviga. Kohe leidub klassis keegi, kes õpetajat parandama tõttab, ja dialoog ongi loodud. Grupitöös olen kogenud, et juhused, kus ise säärast meetodit olen vajanud, on siiski harvad. Inimesed, olgu kristlased või täiesti usuvõõrad, on tulvil mõtteid, arvamusi ja küsimusi, mida teistega jagada. Mitmesuguseid arvamusi on koguni sel määral, et kuuldavasti arutatakse hommikuse jutluse sisu tihtilugu omavahel telefoni lühisõnumite kaudu. Eks seegi ole omamoodi grupitöö.

Nagu näeme, on osadus oluline ja ülesehitav nii inimestele, kes veel täiesti usuvõõrad (näiteks Alfa-kursus), kui ka inimestele, kes juba aastaid usus (mitmesugused Piibli-uurimise grupid, palvegrupid). Grupitöö on isikliku usuelu ning koguduse jumalateenimise oluline osa, ning nagu ka paljud asjatundjad on öelnud – koguduse elu oluline tugisammas.

Missioonile ustavalt

Lõpetuseks veel üks mõte, mida kuulsin kord ühes väikeses maakoguduses. Jutluse aluseks oli kirjakoht Markuse 2:4: "Ja kui nad rahvahulga tõttu ei saanud teda tuua Jeesuse lähedale, võtsid nad katuse sealt kohalt lahti, kus ta oli, ja teinud augu, lasksid alla kanderaami, millel halvatu lamas."

Alati, kui sellest kirjakohast räägitakse, tuuakse esile kandjate usku. Mõte, mida rõhutati tolles jutluses, oli aga toojate ustavus. Nad ei peljanud suuri rahvahulki ega võõrasse majja lausa katust lõhkudes sisse tungida. Nad ei jätnud halvatut poolele teele mõttega, et küll Jeesus aitab, kui ta seda soovib. Ei, nad läksid oma missiooniga lõpuni. Nad olid ustavad.

Lisaksin siia omalt poolt veel ühe tähelepaneku – näeme selles situatsioonis ka meeskonnatööd. Ühel mehel oleks olnud raske halvatut kanda, ta vajas selleks teiste abi. Abi kandmisel, aga kindlasti ka julgustust. Palju lihtsam oleks olnud ju ühineda üldise rahvasummaga, et vaadata kõrvalt, mida huvitavat Jeesus järgmiseks ette võtab. Kandjad valisid võimaluse osaleda üheskoos Jeesuse teenimises, tuues rohkesti õnnistust nii halvatule, ümbritsevale rahvale kui iseendile.

Kui paljud meist vajaksid täna hingamist Jumalas, et keegi nende eest grupiosaduses palvetaks?

Kui palju on meie ümber täna inimesi, kes vajaksid Jeesuse ette toomist, kuid keda me üksinda palves kanda ei jaksa?

Kui palju on teie südames ka praegu esile tõusmas mõtteid, mida tahaksite tingimata teistega jagada?

Jumal on need võimalused avanud. Ka meie koguduses. Järgigem siis tema kutset. "Sest kus kaks või kolm on minu nimel koos, seal olen mina nende keskel."

Aamen

Järgmises numbris samal teemal:
INNA VÄLJA: Väikegrupid – mis ja miks?
ANNE SALURAID: Grupitööst läbi isikliku prisma

TALLINNA METODISTI KIRIKUS

(Narva mnt 51)

Laste jõuluõhtu

23. detsembril
kell 17.00

Kavas:

Nukunäidend Jõululugu

Laulavad TALLINNA METODISTI KOGUDUSE pühapäevakooli lapsed

Korraldab TALLINNA METODISTI KIRIK

Külas on LASTEMISJONI NUKUTEATER TALLEKE

Osavõtt tasuta!

Võta sõber kaasa!

ISSN 1406-2291